

הגרוניום - תשובות

תרגיל 1 - תרגיל חזרה

חלק א - ציינו את השורש ואת הבניין. עיצורים גרוניים + גזרות נוספות

1	נחמו	2	תתפרצנה	3	מלאשת	4	ינהלו	5	שנשנו
6	מערה	7	החיה	8	מזהים	9	יעשו	10	יעשו
11	מיערים	12	תסתקו	13	מפרשים	14	מחזיקה	15	תחסוך
16	תדרגנה	17	מפארת	18	יעברו	19	תתפרצו	20	משתרכים
21	משפעת	22	התברגו	23	יבארו	24	מאשמת	25	מעלים
26	יאכל	27	נועדה	28	מזהה	29	יאדו	30	יעטו (X 2)
31	יאספו	32	מברכים	33	אחדנו	34	מועדים	35	אגרונה
36	תעמדנה	37	מעמדת	38	תאמי!	39	תמהה	40	נאחזים

חלק ב

א. ציינו את השורש ואת הבניין של הפעלים המודגשים.

ב. במשפטים המסומנים ב- * בסופם, ציינו את משמעותו של הפועל על פי משמעויות הבניינים.

ג. בחרו שלושה משפטים במשמעות פעילה, נסחו אותם מחדש למשפט בעל מבנה סביל ושבצו בו את הפועל הסביל המתאים.

ד. בחרו שלושה משפטים במשמעות סבילה ונסחו אותם מחדש למשפט בעל מבנה פעיל תוך שיבוץ הפועל הפעיל המתאים.

(בשפת היום-יום נהוג להשתמש בעיקר במשפטים פעילים)

1. אני **טובע** במספרים. טב"ע קל
2. המורה **ישבח** את הנערה המצטיינת. * שב"ח פיעל
3. הם **יהפכו** עולמות כדי להצליח. הפ"כ קל
4. רחל **מידעת** את אמה בקשר למצבה. יד"ע פיעל
5. מדוע הם אינם **חדלים** להרעיש? חד"ל קל
6. חברת הכנסת לא **התערבה** בעניין. ער"ב התפעל
7. הרגשתך הרעה **תחלף** בקרוב. חל"פ קל
8. הנוסעים **נחבלו** קלות בעת התאונה. * חב"ל נפעל
9. **כפרתם** על עוונותיכם. כפ"ר פיעל
10. הוא **קפח** את חייו בתאונת דרכים. קפ"ח פיעל
11. קבוצה זו **מיטיבה** ללכת. יט"ב הפעיל
12. **מלאתי** את הכוס במשקה מיוחד. מל"א פיעל
13. **אגרונה** מזון לשעת חירום! אג"ר קל
14. העיריות **תקצבו** על ידי השרה. תקצ"ב פועל
15. העוגות **מקרמות** בטוב טעם. קר"מ הופעל
16. הרופא **נתח** את הילד הפצוע. נת"ח פיעל
17. **הגשנה** את האוכל בצורה נאה! גג"ש הפעיל
18. המשאיות **תעברנה** את הציוד. עב"ר הפעיל
19. הם **יאכלו** את ארוחתם בזמן. אכ"ל קל
20. המחירים **יצבו** לאחר הבחירות. יצ"ב פועל
21. התוצאות **הערכו** על ידי מומחיות. ער"כ הופעל
22. העצים **נכרתו**, ונגרם לנו צער. כר"ת נפעל

תרגיל 2

1. מהו הפועל היוצא דופן מבחינת הבניין?
 א. הָעָרִים הפעיל   ב. תַּעֲמֹסְנָה הפעיל   ג. נִהְדָּף קל   ד. מְאַשִּׁים הפעיל
2. מהו הפועל היוצא דופן מבחינת הבניין?
 א. יֹאכֵל קל   ב. אוֹכֵל קל   ג. אָכַל קל   ד. אֶכַּל פועל
3. מהו הפועל היוצא דופן מבחינת הבניין?
 א. מֵאֵן פיעל   ב. סָרַב פיעל   ג. אָרַד קל   ד. זָהָם פיעל
4. מהו הפועל היוצא דופן מבחינת הזמן?
 א. דָּרַג ציווי   ב. גָּרְשׁוּ ציווי   ג. שָׁרְפוּ עבר   ד. תָּרְצוּ ציווי
5. מהו הפועל היוצא דופן מבחינת מבנה השורש שלו?
 א. תָּרַץ   ב. תָּרַד נפ"ו י-ר-ד   ג. תָּאָר   ד. תָּאָב
 א,ג,ד - "ת" היא פה"פ. ב- "ת" סימן לעתיד.
6. מהו הפועל היוצא דופן מבחינת הבניין?
 א. נֶאֱסַף נפעל   ב. נֶאֱסַף קל   ג. נֶאֱסַף נפעל   ד. הֶאֱסַפוּ נפעל
7. מהו הפועל היוצא דופן מבחינת הזמן? השאר עתיד
 א. נֶעְרַף   ב. נֶעְרִיךְ   ג. נֶעְרַף עבר   ד. יֶעְרַף
8. מהו הפועל היוצא דופן מבחינת השורש?
 א. הִשְׁעֵנִי   ב. מִשְׁעִינָה   ג. מְעַשֶּׁנֶת   ד. תִּשְׁעַן
9. מהו הפועל היוצא דופן מבחינת הזמן? השאר עתיד
 א. יַעֲזֹב   ב. נֶעֱזַב עבר   ג. יַעֲרַב   ד. נֶעֱרַב
10. איזה פועל איננו שייך לבניין הופעל?
 א. יוֹכֵל קל   ב. יַעֲבֵר   ג. יָצַג   ד. יוֹבֵל
11. מהו הפועל היוצא דופן מבחינת הזמן? השאר עתיד
 א. נֶאֱסַר עבר   ב. נֶאֱסַר   ג. תַּעֲבִיר   ד. יַעֲמֵד
12. איזה פועל אפשר לנתח בשני אופנים? (שני בניינים שונים)
 א. תָּרַץ   ב. תַּעֲדָה   ג. זָרַז   ד. קָרַב
 פיעל (ת"ד) ציווי
 פִּעֵל) בינוני
13. מהי צורת הציווי בגוף נוכחים של הפועל תָּרַץ?
 א. תָּרְצוּ   ב. תָּרְצוּ   ג. תָּרְצִי   ד. הִתְרַצִּי
14. תלמידה זו מְפָאֶרֶת את שם בית ספרנו. צורת העבר של הפועל מְפָאֶרֶת היא:
 א. פִּאָרָה   ב. הֶאֱפִירָה   ג. תִּפְאָרָה   ד. פִּאָרָה

תרגיל 3 (דיוקי הזוויה)

חלק א - בחרו את הפועל המעיד על הגייה נכונה.

1. הם **בוחרים** / **בוחרים** את הספר בספרייה.
2. יש **לאכף** / **לאכף** את החוק.
3. הילד **החביא** / **החביא** את הצעצוע.
4. בנושא זה **נעשתה** / **נעשתה** טעות איומה.
5. המכה **הנחתה** / **הנחתה** בעוצמה רבה.
6. באנו להצגה כדי **להנות** / **להנות** ממנה.
7. המורה **יענה** / **יענה** לנו על השאלה.
8. **עזבי** / **עזבי** אותי לנפשי!
9. הערה זו **מגחכת** / **מגחכת** / **מגחכת** / **מגחכת**.
10. היום אני **אעבד** / **אעבד** עד שעה מאוחרת.
11. הכביש **נחסם** / **נחסם**.
12. הנכים **נלחמו** / **נלחמו** על זכויותיהם.
13. העבודה **מנהלת** / **מנהלת** בדרך טובה ומסודרת.
14. הילד **נער** / **נער** את הבגד מהאבק.

חלק ב - בחרו את הפעלים המעידים על הגייה נכונה. (תרגיל מסכם)

1. ילד זה **השתנה** / **השתנה** לאחרונה והחל **לבטא** / **לבטות** את עצמו בחופשיות.
2. הוא **מצית** / **מצית** את הזרדים כדי שהילדים יוכלו **להנות** / **להנות** מהמדורה.
3. המורה נתן לתלמיד חומר **מדגג** / **מדגג** / **מדגג** / **מדגג** והטיל / **והטיל** עליו משימות.
4. **קנאתי** / **קנאתי** בחברתי על יכולתה **למלא** / **למלות** את השאלון.
5. הם **נוכחים** / **נוכחים** לדעת שעבודה זו **מפרכת** / **מפרכת**.
6. **נראה** / **נראה**, כי לילד קשה **להתבטא** / **להתבטות**, ולכן הוא **מדכא** / **מדכא**.
7. הילד **התקשה** / **התקשה** **לכפתר** / **לכפתר** את החולצה, וזה נראה לי **מגחך** / **מגחך**.
8. **הגיש** / **הגיש** לי את החולצה **המגהצת** / **המגהצת**!
9. הם **מערערים** / **מערערים** על זכותו **להרתם** / **להרתם** למשימה.
10. הילדים **נגשים** / **נגשים** אל המפסק כדי **לכבה** / **לכבות** את האור.
11. המשטרה **אוכפת** / **אוכפת** את החוק כדי שהציבור לא **יעקף** / **יעקף** אותו.
12. הם **יצחקו** / **יצחקו** לשמע הבדיחה, לכן לא **יוכלו** / **יוכלו** להקשיב לדבריו.
13. הנער **החליט** / **החליט** לשנות את מסלול לימודיו, לכן הוא **ירשם** / **ירשם** לבית ספר אחר.
14. החדר **התמלא** / **התמלא** אנשים, ולכן לא כולם יוכלו **להנות** / **להנות** מהקונצרט.
15. המים האלה **מטהרים** / **מטהרים**, לכן **הנוכחים** / **הנוכחים** באולם יכולים לשתות מהם.
16. יש **לאסוף** / **לאסוף** את המסמרים ולזרקם לפח כי הם **החלידו** / **החלידו**.
17. **פנסו** / **פנסו** לכיתה כדי שתכירו את הנערים החדשים **המצרפים** / **המצרפים** אליכם.
18. אל תהיו **מפחדים** / **מפחדים** בעקבות הידיעה **שקראתם** / **קראתם** בעיתון.

חלק ג - בקבוצות שלפניכם בחרו את השורה שבה שתי המילים מעיד על הגייה נכונה.

1. א. הקונה הביע רצון לרכש את הדירה.
ב. הקונה הביע רצון לרכש את הדירה.
ג. הקונה הביע רצון לרכש את הדירה.
ד. הקונה הביע רצון לרכש את הדירה.
2. א. הם שוכחים כיצד יש להתבטות בציבור.
ב. הם שוכחים כיצד יש להתבטא בציבור.
ג. הם שוכחים כיצד יש להתבטא בציבור.
ד. הם שוכחים כיצד יש להתבטות בציבור.
3. א. הראיתי לו את עורכת הדין המסמכת.
ב. הראיתי לו את עורכת הדין המסמכת.
ג. הראיתי לו את עורכת הדין המסמכת.
ד. הראיתי לו את עורכת הדין המסמכת.
4. א. החוקרים מפירים את כל סוגי המזיקים.
ב. החוקרים מפירים את כל סוגי המזיקים.
ג. החוקרים מפירים את כל סוגי המזיקים.
ד. החוקרים מפירים את כל סוגי המזיקים.
5. א. היא מיאשת מן הדרך שבה הוא מלא את תפקידו.
ב. היא מיאשת מן הדרך שבה הוא מלא את תפקידו.
ג. היא מיאשת מן הדרך שבה הוא מלא את תפקידו.
ד. היא מיאשת מן הדרך שבה הוא מלא את תפקידו.

תרגיל 4 - אמנים נכים שרים אופרה - תראו להקשר טקסטואלי

1. א. נ-ט-ל קל   ב. (ד) נטיל
2. א. הנכים יעלו את האופרה במסגרת פסטיבל שמקדישים אותו ליצירה האמנותית בקהילת הנכים בישראל.
ב. ע-ל-י/ה הופעל, ק-ד-ש הופעל
ג. העלתה (ב) העלתה
ד. (1) (ג) צורת הבינוני של הפועל תעלה היא מתעלת. [א. ע-ל-י/ה ת-ע-ל, ב. עתיד עבר ד. פועל פיעל]
3. א. י-פ-ע הפעיל
ב. הופעה
4. נכים (כמו קשים, נפים, נאים)